

Sygn. akt: I C 207/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska

Protokolant: Anna Olejnik-Alencynowicz

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2021 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa(...).

przeciwko M. D. (D.)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 250.450 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy czterysta pięćdziesiąt) zł z ustawowym odsetkami za opóźnienie od dnia 14 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie oddala powództwo,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 15.667,40 (piętnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt siedem 40/100) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska

I C 207/19

UZASADNIENIE

(...) wniosła o zasądzenie od M. D. i M. G. odszkodowania w kwocie 360.920 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku spełnienia świadczenia. Powódka upatruje swojej szkody w zmniejszeniu wartości zajętej przez Komornika Sądowego M. G. ładowarki czołowej (...), wskutek jej podpalenia w trakcie dozoru sprawowanego przez pozwanego M. D..

W odpowiedzi na pozew M. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany M. D. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W pierwszej kolejności zarzucił brak legitymacji czynnej powódki, która nie wykazała, że uszkodzona ładowarka czołowa stanowiła majątek wykorzystywany przez M. S. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. W dalszej kolejności podniósł, że nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności za zniszczenie przedmiotowej ładowarki gdyż nie dopuścił się jakiegokolwiek zaniedbania w ramach wykonywanego dozoru; wręcz przeciwnie zachował należyłą staranność. Tym samym nie ponosi odpowiedzialności zarówno co do zasady jak i wysokości (k.82 i nast.)

W piśmie z 31 lipca 2018 roku powódka stwierdziła, że ładowarka stanowiła element składowy przedsiębiorstwa (...) oraz że na skutek przekształcenia działalności gospodarczej M. S. w powodową spółkę ładowarka czołowa (...) stała się składnikiem majątku powodowej spółki w 2015 roku (k.154 i nast.).

Na rozprawie w dniu 18 stycznia 2019 roku powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w stosunku do pozwanego M. G. (k.222) więc Sąd umorzył postępowanie w stosunku do niego.

Sąd ustalił:

Wskutek przekształcenia (...) S. M. w (...) ładowarka czołowa (...) stała się składnikiem majątku powodowej spółki.

P. C. dysponował przeciwko M. S. tytułem wykonawczym w postaci nakazu zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie sygn. akt XIV GNc 197/15/JG, z dnia 12 maja 2015 roku. Protokołem z 12 sierpnia 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zabrze M. G. dokonał zajęcia spornej ruchomości, a postanowieniem z dnia 19 września 2016 roku przyjął wycenę zajętej ładowarki (...), ustaloną w opinii sporządzanej przez biegłego sądowego, na kwotę 225.080,00 zł netto.

Zajęta ruchomość została oddana pod dozór M. D., prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie transportu ładowego, w tym m.in. poprzez usługowe przechowywanie pojazdów na parkingu.

W toku postępowania egzekucyjnego przed planowaną na dzień 29 sierpnia 2016 roku licytacją doszło do podpalenia ładowarki w dniu 7 sierpnia 2016 roku. W wyniku podpalenia ładowarka uległa znacznemu uszkodzeniu, wobec czego nie było możliwości przeprowadzenia zaplanowanej licytacji. Komornik Sądowy M. G. złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, jednak wobec niewykrycia sprawcy dochodzenie umorzono.

Ubezpieczyciel pozwanego (...) S.A. odmówił wypłaty powódce odszkodowania za zniszczoną ładowarkę.

(dowody: nakaz zapłaty k. 13, wyrok k. 14, protokół zajęcia ruchomości k. 15, obwieszczenie k. 17, postanowienie o umorzeniu dochodzenia k. 18, postanowienie k. 21, pisma (...) k. 30-31, wezwanie do zapłaty k. 34, opinia k. 38-50, plan przekształcenia k. 160-164, projekt oświadczenia o przekształceniu k. 165, wycena aktywów i pasywów k. 166-167, ewidencja środków trwałych k. 176, oświadczenie o przekształceniu k. 79-80, postanowienie o wpisaniu do KRS k. 136 akt rejestrowych)

Ładowarka oddana pod dozór M. D. znajduje się na zarośniętym placu należącym do pozwanego w B., przy ul. (...). W trakcie wizji przeprowadzonej w dniu 21 lipca 2020 roku ustalono, że teren parkingu od strony ulicy jest zamykany. Parking nie jest strzeżony. Pozwany nie zatrudnia ani portiera ani strażnika. Teren pilnowany jest przez duże psy, które w ciągu dnia przebywają w kojcu a na noc – jak oświadczył pozwany - są wypuszczane. W głębi placu znajduje się budynek mieszkalno-biurowo-warsztatowy. Pozwany zamieszkuje w tym budynku na piętrze. Teren przed budynkiem jest monitorowany i wybrukowany. Na tę część posesji skierowane są okna sypialni pozwanego. Za budynkiem znajduje się dalsza część posesji zarośnięta trawą, wysypana kamieniami, zagracona różnego rodzaju pojazdami, paletami, skrzyniami i złomem. Cały teren jest ogrodzony z tym, że ogrodzenie z tyłu posesji jest niewidoczne, a ze względów bezpieczeństwa (teren zagracony, zarośnięty i nierówny) nie było możliwości sprawdzenia czy ogrodzenie faktycznie istnieje i w jakim jest stanie. Za tym ogrodzeniem znajduje się droga. Bezpośrednio za budynkiem znajdowała się sporna ładowarka, która po spaleniu została przeniesiona na inne miejsce i obecnie jest praktycznie niewidoczna spoza innych pojazdów. Teren z tyłu budynku nie jest monitorowany. Na tę część nieruchomości wychodzą okna salonu i biura pozwanego. W chwili spalenia nie było ogrodzenia pomiędzy posesją pozwanego a sąsiednią położoną z lewej strony patrząc od ulicy (...) (vide: k. 394).

Jak wynika z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania ruchomości wartość ładowarki czołowej (...) przed podpaleniem wynosiła 328.905 zł netto (404.554 zł brutto), a po spaleniu 125.288 zł netto (154.104 zł brutto).

(dowody: opinia k. 408-421, opinia uzupełniająca k. 440-445)

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o wszechstronną analizę całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego kierując się dyrektywami z art. 233 § 1, 229 i 230 k.p.c. Dokumenty wskazywane przez strony nie były kwestionowane co do ich autentyczności, ani treści, a zatem mogły stanowić podstawę do ustaleń. Zeznania świadków

i powoda były logicznie, spójne i uzupełniły obraz stanu faktycznego. Po uzupełnieniu wątpliwości nie budziła też rzetelna i fachowa opinia biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Niewątpliwie ładowarka czołowa (...) w dacie pożaru wchodziła w skład majątku powodowej spółki. Jak ustalono w trakcie postępowania (...) S. M. została przekształcona w (...). Wskutek przekształcenia spółce przekształconej przysługiwały wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego (art. 584⁽²⁾) i następne ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych). Z dołączonej do planu przekształcenia wyceny aktywów i pasywów wraz z ewidencją środków trwałych wynika, że sporna ładowarka jako środek trwały wchodziła w skład majątku M. S. funkcjonującego w ramach jego działalności gospodarczej jako (...) S. M. i została przeniesiona do spółki przekształconej (vide również § 2 oświadczenia o przekształceniu przedsiębiorcy k. 79 akt rejestrowych). Tak więc powódka wbrew twierdzeniom pozwanych posiada legitymację czynną do dochodzenia odszkodowania.

Powódka oparła swoje roszczenie na treści art. 471 w zw. z art. 415 k.c. i 857 k.p.c. (k.5).

Zgodnie z art. 856 § 1 k.p.c. dozorca lub dłużnik, któremu powierzono dozór, obowiązani są przechowywać oddane im pod dozór ruchomości z taką starannością, aby nie straciły na wartości Dozorca nie odpowiada za pogorszenie, uszkodzenie, zniszczenie lub zaginięcie zajętych ruchomości, jeżeli zachował staranność, do jakiej był obowiązany w myśl przepisu artykułu poprzedzającego (art. 857 § 1 k.p.c.).

Do stosunków między stronami postępowania egzekucyjnego a dozorcą stosuje się odpowiednio przepisy o umowie przechowania (por. K. Piasecki, komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, tom III, art. 730- 1088, wyd. 6. Warszawa 2015). Sąd Najwyższy w wyroku z 26.04.1966 r., I CR 312/63, OSNC 1966/12, poz. 221, stwierdził, że przy ocenie prawidłowości wykonania obowiązków przez dozorcę stosuje się art. 471 i n. k.c., podobnie jak gdyby dozorca był zobowiązany do wykonywania dozoru na podstawie umowy. Stopień wymaganej od dozorecy staranności ocenia się na podstawie art. 355 k.c. Dozorca nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane przez osoby trzecie za wyjątkiem sytuacji gdy nienależycie zabezpieczył zajętą ruchomość lub zaniechał jej ubezpieczenia.

Faktem jest, że należąca do powódki ładowarka została uszkodzona wskutek podpalenia, w czasie gdy była oddana pod dozór pozwanego, co skutkowało znacznym spadkiem jej wartości. Zarówno na podstawie zeznań świadków jak i oględzin miejsca zdarzenia Sąd stwierdził, że zajęta ruchomość nie była należycie zabezpieczona przez pozwanego. Przede wszystkim tzw. parking nie jest strzeżony. Pozwany nie zatrudnia ani portiera ani strażnika. Jak stwierdził teren pilnowany jest przez duże psy, które w ciągu dnia przebywają w kojcu ale na noc są wypuszczane. Tylko i wyłącznie teren przed budynkiem jest monitorowany i wybrukowany. Na tę część posesji skierowane są również okna sypialni pozwanego. Do podpalenia doszło z tyłu budynku, który nie jest widoczny z okien sypialni i gdzie monitoring już nie było. W czasie podpalenia nie był ogrodzony cały teren posesji pozwanego, gdyż nie było ogrodzenia pomiędzy jego posesją a posesją sąsiednią położoną z lewej strony patrząc od ulicy (...). Według świadka Z. D. przez płot można przejść a psy można oszukać. Wprawdzie przez 24 godziny jest ktoś obecny na posesji ale osoba, która dyżuruje nie jest od pilnowania terenu, ale głównie przyjmuje zlecenia jako ratownictwo drogowe. Jak zeznał Ł. D. parking jest monitorowany ale tylko z przodu. Można było przejść przez płot od tyłu i nie być zauważonym przez kamery. Jak ktoś dobrze obserwował to mógł wejść i wyjść niezauważony przez psy.

Przepis art. 856 k.p.c. wymaga sprawowania dozoru w taki sposób, aby rzeczy oddane w dozór nie straciły na wartości. Tymczasem M. D. nie stawił się na termin przesłuchania i nie wykazał w żaden inny sposób, że pomimo dołożenia należytej staranności szkodzie nie można było zapobiec. Poza tym pozwany zawodowo trudni się przechowywaniem rzeczy, a zatem należy od niego wymagać dochowania należytej staranności wymaganej od profesjonalistów (art. 355 § 2 k.c.). Tak więc odpowiedzialność pozwanego nie budziła wątpliwości.

Wobec powyższego na podstawie art. 471 k.c. w zw. z art. 856 i 857 k.p.c. Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 250.450 zł oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Powołany w sprawie biegły ustalił wartość ładowarki przed szkodą na kwotę 404.554 zł brutto a po spaleniu na kwotę 154.104 brutto. Różnica wynosi więc 250.450 zł i jest to kwota bliższa kwocie żądanej przez powódkę niż kwota netto. Strony nie zajęły stanowiska w tym przedmiocie. Sąd podziela stanowisko biegłego, iż ze względu na brak ekspertyzy technicznej, czas jaki upłynął od zdarzenia uniemożliwia określenie usterek powstałych wskutek pożaru nie jest więc możliwe oszacowanie kosztów likwidacji szkody.

O odsetkach orzeczono z mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 14 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty. Jako że roszczenie odszkodowawcze ma charakter bezterminowy (art. 455 k.c.) staje się ono wymagalne w chwili wezwania dłużnika do zapłaty. Skoro powódka wezwała pozwanego do zapłaty pismem z dnia 7 września 2017 roku wyznaczając mu siedmiodniowy termin do zaspokojenia roszczenia roszczenie w dniu wniesienia pozwu było wymagalne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych uznając, że powódka wygrała sprawę w 69%. Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się: opłata od pozwu - 18.046 zł, koszt pełnomocnika - 10.800 zł, zaliczka na koszt opinii biegłego – 123,30 zł (do zwrotu niewykorzystana część zaliczki w kwocie 1.376,70 zł) co w sumie daje kwotę 28.969,30 zł. Pozwany poniósł koszty w kwocie 12.317 zł na którą składają się: koszt pełnomocnika - 10.800 zł, opłata od pełnomocnictwa – 17 zł i zaliczka na koszt opinii biegłego – 1.500 zł. W sumie koszty postępowania wyniosły 42.909,60 zł w tym koszty opinii biegłego w kwocie 1.623,30 zł. Powódka przegrała sprawę w 31% powinna więc ponieść 31% kosztów procesu co daje kwotę $42.909,60 \times 31\% = 13.301,90$ zł. Skoro poniosła koszty w kwocie 28.969,30 zł należy jej się zwrot od pozwanego w kwocie $15.667,40$ zł ($28.969,30 - 13.301,90 = 15.667,40$).

Sędzia Leokadia Krośniak-Cebulska